

ด่วนที่สุด
ที่ ปง ๐๐๐๒.๒/๓๕๒๒

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๔๒๒ แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส28668
วันที่ : ๑11299/๑1
วันที่ : 16 ส.ค. ๑1 เวลา : 15:36

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ [กำหนดสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (เพิ่มเติม)]

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒
 ๓. พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐
 ๔. พระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. ๒๕๖๑
 ๕. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ยกเลิกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ ๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ (การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์) พ.ศ. ๒๕๖๑
 ๖. มาตรฐานสากลด้านการต่อต้านการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
 ๗. บันทึกหลักการและเหตุผลร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒
 ๘. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒
 ๙. สรุปสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒
 ๑๐. ตารางเปรียบเทียบกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ กับ ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒
 ๑๑. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒
 ๑๒. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการที่ปรึกษากฎหมาย ครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑

๑๓. รายงาน ...

๑๓. รายงานการประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ครั้งที่ ๖/๒๕๖๑
เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

ด้วยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ขอเสนอเรื่องขอความเห็นชอบร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ [กำหนดสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (เพิ่มเติม)] มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๕) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการสำนักงาน ปปง. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๗) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพดังต่อไปนี้เป็นผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมในกรณีเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสดมีจำนวนเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ปปง. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

(๑) ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๗) ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(๒) ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๘) ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(๓) ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๙) ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

๑.๒ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๑ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้กำหนดกลไกและมาตรการในการกำกับดูแลระบบการชำระเงินและบริการการชำระเงินของประเทศเป็นการเฉพาะ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) และเพื่อให้การกำกับดูแลดังกล่าวเกิดความซ้ำซ้อนในกฎหมายฉบับอื่น จึงได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) และประกาศกระทรวงการคลังยกเลิกประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ ๕ แห่งประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ (การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์) พ.ศ. ๒๕๖๑ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) ส่งผลให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๗) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแต่เดิมอยู่ภายใต้บังคับของประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ ประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ หากประสงค์จะประกอบกิจการต่อไปต้องยื่นคำขออนุญาตหรือขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ หรือผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับแล้วแต่กรณี ต่อธนาคารแห่งประเทศไทยภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกำหนด (ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๑) ตามพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๓ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีบทบัญญัติบางประการที่กำหนดหน้าที่ให้กับผู้มีหน้าที่รายงานโดยหากไม่ดำเนินการจะมีโทษทางอาญา ดังนั้น การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวจึงต้องตีความอย่างเคร่งครัด และจากข้อ ๑.๒ เมื่อมีการยกเลิกกฎหมายเดิมและตรากฎหมายใหม่ที่มีหลักการเปลี่ยนแปลงไป จึงต้องพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายใหม่เป็นสำคัญ ส่งผลให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๗) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ไม่ถือเป็นผู้มีหน้าที่รายงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

๑.๔ มาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force : FATF) ได้กำหนดคำจำกัดความของคำว่า “สถาบันการเงิน” (Financial institutions) ให้ความหมายรวมถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลใดก็ตามที่ดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ บริการในการออกหรือบริหารจัดการวิธีการชำระเงิน (เช่น บัตรเครดิต บัตรเดบิต หรือเงินอิเล็กทรอนิกส์) ให้แก่ลูกค้าหรือในนามของลูกค้า (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๑.๕ จากข้อ ๑.๑ – ข้อ ๑.๔ เพื่อให้การกำกับและตรวจสอบผู้มีหน้าที่รายงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับมาตรฐานสากลฯ ตามคำจำกัดความของคำว่า “สถาบันการเงิน” (Financial institutions) สำนักงาน ปปง. จึงได้ดำเนินการยกร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (ร่างกฎกระทรวงฯ) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘) โดยมีหลักการในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดให้ “ผู้ประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ และผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน” เป็น “สถาบันการเงิน” ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ หรือบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับที่ประสงค์จะประกอบกิจการต่อไป ต้องยื่นคำขออนุญาตหรือขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ หรือผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับต่อธนาคารแห่งประเทศไทยภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกำหนด (ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๑)

หากผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวได้รับอนุญาตหรือได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนตามกฎหมายระบบการชำระเงินแล้ว จะทำให้ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวไม่ถือเป็นผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๗) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ อีกต่อไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อการค้าและการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้านการกำกับและตรวจสอบผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม กรณีจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเสนอร่างกฎกระทรวงฯ กำหนดให้กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพดังกล่าวเป็น “สถาบันการเงิน” ตามนัยของบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยเร็ว

๔. สาระสำคัญของร่างฯ

๔.๑ สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริง

ร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (ร่างกฎกระทรวงฯ) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘) เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงฯ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยร่างกฎกระทรวงฯ มีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) กฎกระทรวงฯ นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างข้อ ๑)

(๒) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ และผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงินเป็นสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ร่างข้อ ๒)

ทั้งนี้ สำนักงาน ปปง. ได้จัดทำบันทึกหลักการและเหตุผล สรุปสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงฯ พร้อมตารางเปรียบเทียบกฎกระทรวงฯ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและ

ปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ กับ ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เรียบร้อยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗, ๘ และ ๑๐)

๕. ความเห็นของคณะกรรมการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ ร่างกฎกระทรวงฯ ได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องกับร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เช่น สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย และรวมถึงผู้ประกอบการเอกชนเกี่ยวกับบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม ๑๒๐๑ ชั้น ๑๒ สำนักงาน ปปง. โดยผู้เกี่ยวข้องได้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ ไม่มีการคัดค้านในหลักการของร่างกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑)

๕.๒ ร่างกฎกระทรวงฯ ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการที่ปรึกษากฎหมาย (คณะอนุกรรมการฯ) ในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (คณะกรรมการ ปปง.) โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการตามร่างกฎกระทรวงฯ ที่สำนักงาน ปปง. เสนอ และให้เสนอคณะกรรมการ ปปง. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการและเห็นชอบให้สำนักงาน ปปง. เสนอร่างกฎกระทรวงฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๒)

๕.๓ ร่างกฎกระทรวงฯ ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ ปปง. ซึ่งคณะกรรมการ ปปง. ได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการตามร่างกฎกระทรวงฯ และเห็นชอบให้สำนักงาน ปปง. เสนอร่างดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๓)

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สำนักงาน ปปง. พิจารณาแล้วเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามที่รองนายกรัฐมนตรีในฐานะกำกับการบริหารราชการสำนักงาน ปปง. เสนอ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจตรี

(ปรีชา จิตบุญสุหายานนท์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

กองกฎหมาย

ส่วนนิติการ

โทร. ๐ ๒๒๑๙ ๓๖๐๐ ต่อ ๓๐๐๗ (ณ กทม.)